מכבדים

מאוגדת ועד דן

מסידור ל - - - עיר טואלט

תיעוד מצמרר

עמוד 18

פדיון יריעות

ספור מהחיים

עמוד 16

מדברים מהשטח

עדויות אותנטיות מרתקות

עמוד 8

בס"ד, שבט תשע"ח

שלו' לך, קורא יקר.

ימי הפורים והפסח ממשמשים ובאים, זה הזמן בו מתקני הגניזה מתחילים להתמלא בקצב מהיר יותר, בד בבד עם התקדמות נקיון הבתים. ככל שהימים מתקרבים יותר לקראת החג, כמויות הגניזה הולכות וגדלות באופן דרסטי, ודורשות מאתנו 'גניזה כללית' עבודה כפולה ומאומצת במשמרות ובצוות מתוגבר. כדי שנוכל גם בימים עמוסים אלו, לעמוד במטרה הקדושה לשמה אנו פועלים כל השנה: **שמירה על כבוד כתבי הקודש**.

'כבוד' הינו יחס של ערך וחשיבות, אותו מעניק האדם לבני אדם או לערכים. כיהודים אנו מכבדים את התורה והמצוות, את גדולי ישראל, וכל יהודי באשר הוא.

מה רבה, החשיבות של שמירת כבוד שמות השם יתברך, כתבי הקודש ותשמישי הקדושה לשמרם כהלכה, לבל יגיעו לידי בזיון גם לאחר בלייתם.

אנו ב'גניזה כללית' פועלים במסירות כל השנה, על דבר שמירת דברי הקודש ללא פשרות, 'מאלף ועד תיו', ובכך משתדלים להמשיך את דרכו ופעילותו הענפה של אאמו"ר זללה"ה.

בעלון שלפניך תקרא כיצד תוכל גם אתה להצטרף לפעילותנו, ולכבד את כתבי הקודש 'מאלף עד דף'... על ההימנעות מייצור דף גניזה מיותר, על הזהירות הנדרשת בעת הדפסת דפי קודש, ועל הפעילות רחבת ההיקף סביב דפי הקודש ששמת במתקן הגניזה.

גדולי הפוסקים שליט"א מבקשים שנגיע לפתרון בנושא כתיבת דברי תורה בעיתונים, כדי שלא יגיעו לידי בזיון. כל אחד מאיתנו יכול לתרום את חלקו בהימנעות מציטוט דברי תורה בפרסומים השונים.

יהי רצון שנזכה להתברך בכל הברכות הגנוזות בתורת משה רבנו עליו השלום.

בברכת התורה

אליעזר בונדהיים - יו"ר

יוצא לאור על ידי:

גניזה כללית (ע"ר)

קו הגניזה 08-9740876

פקס 08-9741974

office@gniza.org.il

www.gniza.org.il

עלון זה **אינו** טעון גניזה

לא עושים קידוש על חול

דור שלנו, כך יודעים כולם, מוקף בשפע עצום, שלא היה קיים בדורות עברו. מכל עבר אנו אפופים באמצעים, המצאות ופטנטים שנועדו להקל על חיינו. החנויות מלאות בשפע כל טוב. הכל למעננו, זמין ונגיש.

ניסיתם פעם לדמיין כיצד זה היה נראה, לו היה קם לזמן קצר אחד הסבים שלנו? נניח אפילו, רק מלפני 150 שנה?

הוא היה מסתובב המום מכל מראה עיניו. איה הסוסים והעגלות, הרחובות הצרים, הבתים נמוכי הקומה, החנווני והפחח...

מה זה הסחרחורת הצבעונית המקיפה כל צד? מהם פחי המתכת עם הגלגלים החולפים ברחובות? מהם המלבנים הצמודים לאוזניהם של האנשים, המדברים לתוכם ללא הרף? מהם בנייני הענק המתגבהים לגובה, מרכזי הקניות, הרחובות העמוסים?...

וכן, אחת השאלות שלו היתה גם כן: מהם ביתני המתכת הכחולים המוצבים ברחובות?

"גניזה". היינו משיבים בטבעיות.

"גניזה?!" הוא היה מגיב בהשתוממות, "מה שמים בזה?"

ולא, אל תטעו לחשוב שהמושג 'גניזה' הינו מושג חדשני בן הדור האחרון. גם בדורו היתה גניזה. ה'גניזה' מוזכרת במקורותינו כבר בגמרא ובשולחן ערוך. הלא דרך העולם היא כי כתבי קודש בלים לאחר שימוש ממושך, או נהרסים מחמת פגעי טבע, ונצרכים לגניזה.

אז מה הסיבה לפליאה בכל זאת?

הכמויות. זה הכל! יחי ההבדל הקטן.

ההבדל הקטן? הגדול, העצום...

טרם המצאת הדפוס בעשורים האחרונים, הגניזה היתה בעיקר של דברי סת"מ. מאז הותרה כתיבת התורה שבעל פה, חידושי תורה היו נכתבים ביד, ונשמרים כבבת עין. כולם מכירים את הסיפורים על ילדי תימן, שהיו לומדים קבוצה שלמה סביב גוויל אחד, תוך קריאה גם מן הצד ההפוך...

גם עם ראשית המצאת הדפוס, עדיין היו הספרים נדירים ויקרים מאד.

הידעתם כי למרן רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, היה סט-שלם-של-ש"ס-ורשב"א! ולכן לא היה עשיר ומאושר כמותו?!...

למי עוד בזמנו היה סט שלם? כל אחד היה מקבץ לעצמו ספר כזה או אחר, בלוי וישן כמובן, אותו כרכו שוב ושוב...

למי מתלמידי החכמים בעבר היו ספרים, כמו שיש לאברך צעיר ממוצע בדורנו; סט שלם של ש"ס, משניות, טור, חמישה חומשי תורה, נ"ך, וזו רק ההתחלה...

אין ספק כי זוהי אחת מהברכות בהן זכה דורנו, להגדיל תורה ולהאדירה; ספרי הקודש זמינים לכל דורש, דברי תורה מודפסים לאלפים בכל תחום מתחומי התורה, והכל בעלויות נמוכות ובקלות.

ובכל זאת.

לו היו הדברים נגמרים כאן, הרי שהמצב היה אידיאלי. כל הבעיה מתחילה בכך שקלות ההדפסה והוזלת עלויותיה, חברו להרגל חדשני של שימוש בדברי קודש גם בחול. כך נוצרות כמויות עצומות - ומיותרות של גניזה.

רוצים דוגמא?

בבקשה.

מה עושה בעל עסק, המפרסם מודעה באחד מעלוני הפרסום, המופצים מידי שבוע באלפי עותקים? משלב ציטוט תורני הקשור לנושא או לזמן, לחשיבות קניית המוצר שלו, או סתם ל'קישוט'. כגימיק שיווקי המשתמש בשפת הלקוח...

דוגמא נוספת.

מורה בעלת ותק, מתבקשת להכין חוברת עבודה בחשבון לילדות לחופש הגדול. באופן טבעי ומתוך מניעים חינוכיים, משלבת בתרגילים פתרונות, בהם יוצא ציטוט כל שהוא ממקורותינו.

ועוד דוגמא אחרונה.

מה עושה רשת מזון המחלקת חוברת מבצעים לקראת החנוכה? מחלקת יחד עם הפרסום סט הדלקת נרות חנוכה, כולל נוסחאות הברכות והפיוטים.

ואלו הן רק דוגמאות בודדות מתוך תופעה ההולכת ומתפשטת.

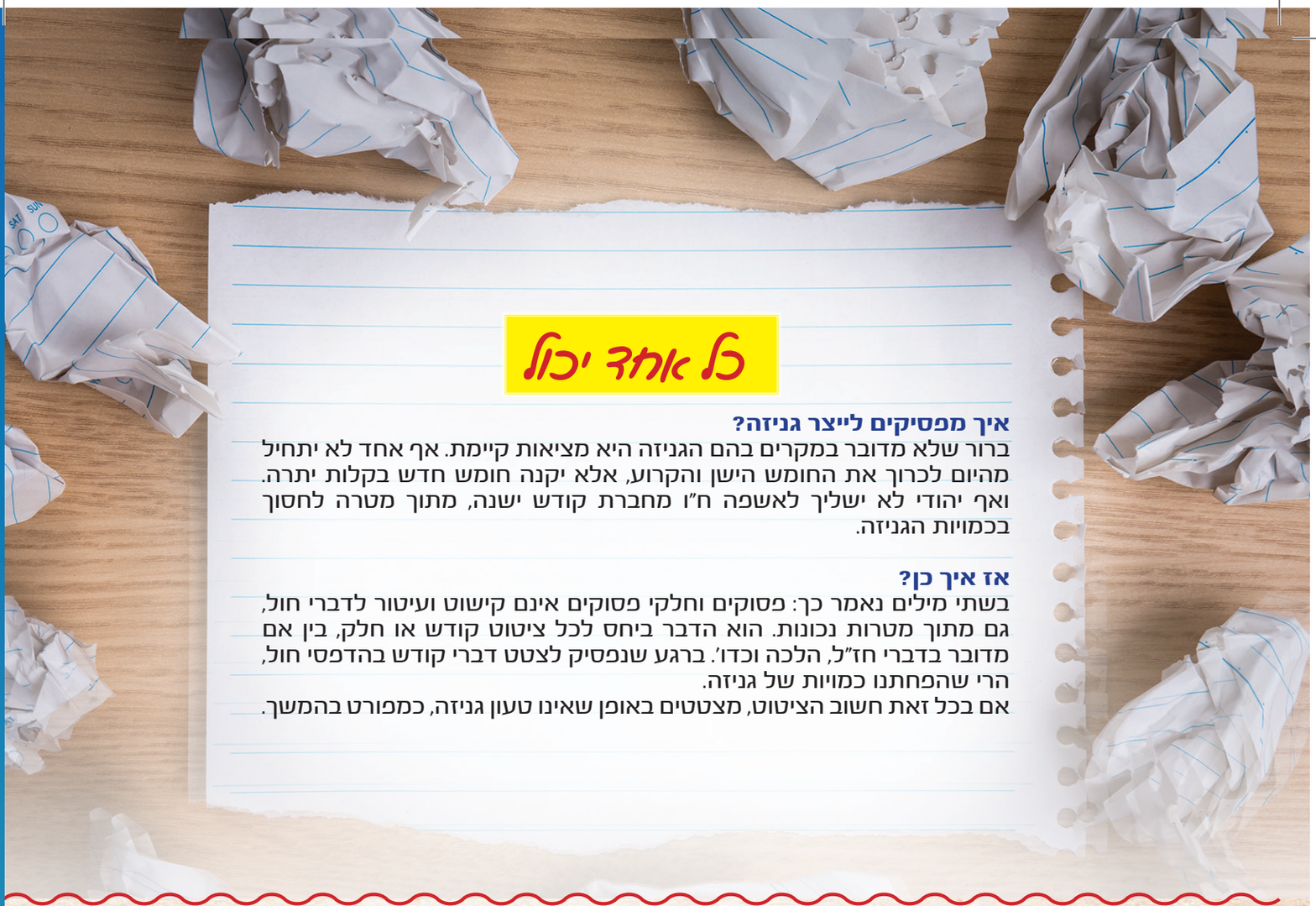
האם חשב אי מי מהם פעם, מה קורה עם הפסוק או הציטוט אותו שילב בתמימות? האם העלה על קצה דעתו אחת מן השתיים: או שהציטוט הגיע 'אחר כבוד' לפח האשפה, יחד עם כל הזבל... או שהאנשים שכן הבחינו בו שמו אותו בגניזה, ונאלצו לשלם על כל הכמויות המיותרות?!

טוב, אתם נאנחים. בעיה מוכרת וכואבת. מה אפשר לעשות? נשנה את הדור?

והבשורה היא ש-כן, אפשר לעצור את התופעה בקלות.

פשוט -

מפסיקים לייצר גניזה!

כל אחד יכול

איך מפסיקים לייצר גניזה?
ברור שלא מדובר במקרים בהם הגניזה היא מציאות קיימת. אף אחד לא יתחיל מהיום לכרוך את החומש הישן והקרוע, אלא יקנה חומש חדש בקלות יתרה. ואף יהודי לא ישליך לאשפה ח"ו מחברת קודש ישנה, מתוך מטרה לחסוך בכמויות הגניזה.

אז איך כן?
בשתי מילים נאמר כך: פסוקים וחלקי פסוקים אינם קישוט ועיטור לדברי חול, גם מתוך מטרות נכונות. הוא הדבר ביחס לכל ציטוט קודש או חלק, בין אם מדובר בדברי חז"ל, הלכה וכדו'. ברגע שנפסיק לצטט דברי קודש בהדפסי חול, הרי שהפחתנו כמויות של גניזה.
אם בכל זאת חשוב הציטוט, מצטטים באופן שאינו טעון גניזה, כמפורט בהמשך.

- - - למעשה:

כולנו יכולים לסייע לנושא בקלות. כל מה שצריך זה תשומת לב ורצון.

- ☑ כל אחד מאתנו מדפיס מידי פעם. מקפידים לא לשלב בהדפסי חול ציטוטי קודש או חלקם. (למשל: במזכרת לחניכות, במזכרת מארוע ביתי, במכתב ברכה שלא ישמר, בהודעות ועד בית וכדו').
- ☑ לא משתמשים בפונטים של כתב אשורית לחול.
- ☑ לא מצטטים דברי תורה בהזמנות לשמחות ולאירועים. אם הציטוטים חשובים אפשר לפטור אותם מגניזה, כמפורט בהמשך.
- ☑ מגלים ערנות ובודקים מגניזה מוצרי חול והדפסים, גם במקומות שלא חשבתם עליהם מראש, כגון: אריזות מזון, קופסת אתרוג או נרות חנוכה, שקיות ממתקים, דגל שמחת תורה וכיו"ב. במידה ומבחינים בדברי קודש פונים אל החברה / המפרסם ומעירים את תשומת הלב, כדי שמפיקי החומר ילמדו שהשימוש במוטיבים תורניים פוגע ברגשות הציבור ובמטרת הפרסום.
- ☑ עוד נושא שחשוב לתת עליו את הדעת: בעת שמחה או אירוע, במקרה שמחלקים ברכת המזון / תפילה על החתן והכלה / מזכרת תורנית כלשהי, מקפידים למנות אחראי לאיסוף החומר המיותר בתום האירוע. למרבה הצער ללא זאת, רובם מגיעים לאשפה על ידי עובדי הניקיון.

כולנו שותפים לשינוי

מנהלים / מעסיקים / מורות / גננות

מתוך מטרה אמתית וטהורה להחדיר בכל תחום ומקצוע השקפה יהודית, רווחת הנטייה לשלב פסוקים ומאמרי חז"ל גם בשכפולי חול, מחברות חול ובדפי יצירות של ילדים. אכן, ברור כי הדבר חשוב, אולם כבוד שמים חשוב עוד יותר! מתרגלים לאזכר את ציטוטי הקודש בעל פה ללא כתיבתם, או למצוא את האפשרות לציטוט ללא חשש גניזה. כך גם חשוב להיזהר מלצטט דברי תורה בהזמנות למסיבות, במנשרים ובהודעות להורים, אשר רובם מגיעים לאשפה ללא שימת לב לציטוטים שבהם.
חשוב להזכיר ענין נוסף לגבי הגניזה שכבר קיימת במוסדות החינוך. יש למנות אחראי על עובדי הנקיון (במיוחד אם הם מתחלפים מידי פעם), שינחה אותם לא לזרוק דפי קודש לפח אלא לגניזה. כמו כן רצוי להציב בכל קומה פח לריכוז הגניזה, ולציין זאת עליו באופן בולט.

מנהלי מוסדות ואוריינים, ומפיקי עלוני צדקה

בודקים את הניירת המשרדית, כולל: סמל, בלאנק ומכתבים לתורמים. רבים נוטים לשלב ציטוטי קודש או חלקם בחומרים אלו. לפעמים שינוי קטן יכול לפתור את העניין. בודקים גם את המודעות המתפרסמות על ידכם. (נפוץ השימוש בפסוקים במודעות לתחילת שנה"ל / ברכות לאישי ציבור / חנוכת הבית וכדו').
עוד חשוב לשים לב לא לשלוח מכתבים בדואר עם דברי קדושה כשי לתורמים, כמו תפילות, סדר ברכות וכדו'. רבים ממכתבים כאלו נשארים בחדר המדרגות ומגיעים לאשפה.

מפיקי אירועים, כנסים והילולות

מפסיקים לחלק חומרים תורניים ודפי תפילות, גם לא לצורך זיכוי הרבים! המציאות מוכיחה כי במקום נשאר חומר רב ללא דורש, המושלך לאשפה על ידי עובדי הניקיון. לא מזכים את הרבים ע"י מצוה הבאה בעבירה!

בעלי עסק / מכירות

לא משנה באיזה תחום אתם עוסקים, אם גם אתם מפרסמים מידי פעם מודעה או טור שיווקי, שימו לב לא לשלב ציטוטי קודש כלשהם! אם בכל זאת חשוב לכם הדבר, ראו באופנים המותרים דלהלן.

גרפיקאים/ קופירייטרים / בעלי משרד פרסום או שיווק

אין ספק כי בידכם מונח מפתח משמעותי ביותר בנושא! ממקומכם כמעצבי החומר בעודו 'גולמי' טרם פרסומו, תוכלו לעורר את תשומת לב הלקוח, כי בחומר קיימים ציטוטי קודש, אשר ניתן לפטרם בקלות. עם מעט יצירתיות תוכלו להשתמש באופנים המותרים שאינם טעונים גניזה במודעות ובפרסומים השונים.
יש לשים לב לחילוק בין שימוש בדברי קדושה, באופנים שאינם טעונים גניזה, עבור מודעות של ברכות, איחולים ואירועים שונים. (כגון: סיומים, עצרות, כנסים, חנוכת הבית, פתיחת שנת לימודים וכדו'), לבין שימוש בדברי קדושה עבור צרכי חולין, מסחר וקידום מכירות, בהם עצם השימוש בדברי קדושה מהווה זלזול. ובוודאי שאין לשבש משמעות של דברי קדושה לצרכי פירסום ושיווק.

מפיקי עלוני פרסום ועיתונים

אחוזים גבוהים מהגניזה הינם תוצרת שלכם!
לצערם ולכאבם של רבים, נפוצה בדורנו 'תרבות הפרסום החרדי', הכוללת בין היתר שימוש בפסוקים וציטוטי קודש מתוך מטרה 'לדבר לציבור בשפתו'. כמו כן מערבבים מדורים הלכתיים, יחד עם חלקים חדשותיים ומודעות מסחריות. דבר הגורם למכשול כפול של בזיון דברי תורה, וקריאת דברים האסורים בשבת.
הריבוי העצום של העיתונים והעלונים השונים, גורם לכך שרבים מהם מגיעים לאשפה או למחזור. הדבר חמור ביותר באלו המחולקים חינם בתיבות הדואר ובחדרי המדרגות. וכבר הורו גדולי ופוסקי הדור זצ"ל בשנת תשמ"ט, כי אין לכתוב דברי תורה בעיתון, אלא במתכונת מיוחדת ונפרדת!

זהירות מרבית דרושה בפרסום תמונות, שלא יהיו בהן שמות קודש ושאר דברי קדושה, כגון: מעמדי תפילה בבתי כנסת בהם ניכר שמות הקודש בעמוד של החזן או במודים דרבנן. תמונת ספר קודש פתוח כאשר הכיתוב ניכר לעין בראיה טבעית, כמו הגדה של פסח וכדו', תמונת ציון רבי אלימלך מליז'נסק ובו שם קודש מפורש, תמונת הכניסה לציון הרשב"י במירון ובו שני פסוקים, וכיו"ב.

מו"לים של ספרי לימוד במקצועות חול

אם אתם מוציאים לאור ספרי לימוד לתלמידים במקצועות חול, כמו: הבנת הנקרא, טבע, חשבון, גאוגרפיה, ספרות וכדו'. או חוברות העשרה ולמידה, דוגמת חוברות לחופש. (הוא הדבר גם אם הוצאתם בעבר, ובדעתכם להוציא לאור מהדורה נוספת). שימו לב למכשול מצוי שרבים אינם מבחינים בו, של שילוב דברי תורה מתוך מטרות חיוביות. כדאי שתערכו 'סקר' קטן בציבור, כמה מתוכו מקפיד לבדוק בסוף השנה ספרי חול מגניזה. הנטייה הטבעית הינה, במידה ואין צורך לשמור את הספר לשנה נוספת, להשליכו לאשפה או לפחי המחזור. ספרי חול רבים נמצאו מכילים דברי תורה מפורשים!

פרסום ללא גניזה – כיצד?

על פי ההלכה ישנן אפשרויות שונות לפטור דברי תורה מגניזה.
מכיוון שהעלון הזה נכתב ללא חשש גניזה, לא ניתן לכתוב את ההלכות במסגרת זו.
ניתן לקבל חומרי הסברה שונים במשלוח עד הבית, ללא עלות.

1. קטלוג פסוקים.
טבלת פסוקים הנפוצים בשימוש בחלוקה לנושאים שונים, ואפשרויות שינוי הפוטרות מגניזה.

2. תקציר הלכתי.
קיצור הלכות בשפה פשוטה וברורה, על האפשרויות המותרות בפרסומים השונים.

3. אינדקס פריטים מפורט.
רשימת פריטים מפורטת וברורה, בהדגשה על דברי דפוס, מה מהם טעון גניזה ומה ניתן למחזר. (כגון: מה הדין של לוח שנה יהודי, דף ריק ממחברת קודש, דף הוראות לבדיקת תולעים, כיפה, קישוטי סוכה ועוד).

לקבלת החומר ניתן לפנות באופנים הבאים:

בקו הגניזה: 08-9740876 שלוחה 4 (תא קולי) | בפקס: 08-9741974 | בדוא"ל: contact@gniza.org.il

כמו כן ניתן לפנות אלינו או ל'ועד ההלכה לעניני גניזה' לקבלת יעוץ כיצד לפרסם ללא חשש גניזה, או כיצד לפטור חומר קיים מגניזה. השרות הינו ללא תשלום, תוך שמירה על החיסיון.
שאלות ניתן להפנות באופנים הבאים:
גניזה כללית: 08-9740876 | דוא"ל: office@gniza.org.il | www.gniza.org.il
ועד ההלכה לעניני גניזה: 02-6247814 | דוא"ל: gnizagniza@gmail.com

סיפורי הצלחה

כן, יש כאלו שכבר מצליחים להפיק חומרים מוצלחים, ללא כל חשש גניזה!
דוגמא בולטת לכך הינה מדריכי הטלפונים של הציבור החרדי, אשר לאחר הדרכה ובדיקה שלנו מפיקים מידי שנה מדריכים הכוללים פרסומות רבות, ללא גניזה כלל. בכך הם חוסכים כמויות עצומות של גניזה.
גם ארגוני צדקה ועמותות שונות שהתוודעו לחומרת הדבר מצליחים להפיק עלונים ללא אזכרות קודש.
מאות פניות מגיעות מידי שנה למשרדי 'גניזה כללית', עם שאלות שונות כיצד לפטור חומרים שונים מגניזה. (ביניהם בתי דפוס, בתי ספר ועוד). בסיעתא דשמיא הצלחנו לספק להם פתרונות מועילים, מבלי לפגום בתוכן.

הצטרפו גם אתם למהפכת הקודש למען כבוד שמים,
ותזכו לברכות השמורות למכבדי השם יתברך!

קריאות גדולי ישראל

הננו להזכיר לציבור שיש* גמור לכתוב או להדפיס פסוק - גם בלי הזכרת** -
אם יש חשש שיבוא לידי*** (יו"ד רפ"ג ס"ד)
פרט לחלק מפסוק אם נכתב**** (שם רפ"ד ס"ב)
לכן*** פסוק או חלק מפסוק: בתוך מודעה בעיתון או ברחובות,**
בתוך הזמנה לשמחות, בתוך כרטיסי הגרלות, קבלות וכדומה.

סיוון תש"נ

ישראל בונדהיים
יוסף שלו' אלישיב שלמה זלמן אויערבאך עובדיה יוסף
שמואל הלוי ואזנר חיים פנחס שיינברג בן ציון אבא שאול
נסים קרליץ יאודה צדקה

* חלק מהמילים מופיעות למטה בכדי לפטור מגניזה

בס"ד, יום כ"ה אייר תשנ"א

באתי בדברים אלו לחזק ולאשר את הדברים שנאמרו בקונטרס בעניין קריאת העיתונים בש"ק וכו',
וכן יש לעורר את מוצל"א של העתונים החרדים להפריד לגמרי את הדברי קדושה ממודעות או ידיעות האסורות לקריאה בשבת, וכן ראוי לעשות גם בכל השבוע כדי לציין את הדברים החייבים בגניזה.

נסים קרליץ

בס"ד **אדר ב' תשע"א, כסלו תשע"ב**

פרצת השימוש בדברי קודש

באנו בזה להזהיר על דבר מה שנפרץ לאחרונה להשתמש בפסוקים דברי תורה ותפילה והזכרת שם שמים, בתדפיסים שנועדו לקידום מכירות וגם לספרי קודש או מטרות שונות.
אשר מלבד מה שאין התורה והתפילה קרדום לחפור בהן ואפילו לצרכי צדקה ומצוה, עוד יש בזה חילול הקודש שסופן להינתן למרמס וביזוי.

והננו בזה בדרישה לכל העוסקים בזה
וכן לארגוני הצדקה השונים
שימנעו מפרסום של דברי תורה ותפילה
גם קטעים בלבד.

על החתום

ג"א מצטרף להנ"ל
יוסף שלו' אלישיב א.י.ל שטינמן

הנני מצטרף להנ"ל
שמואל הלוי ואזנר מיכל יהודה ליפקוביץ
חיים פנחס שיינברג נסים קרליץ חיים קניבסקי שמואל אויערבאך עזריאל אויערבאך

* איסור **השם ***ביזיון ****לצחות לשון *****אין להדפיס

לתרומות והנצחות: 1800-800-346 (גנז)

מדברים מהשטח

ירדנו לשטח, ואספנו עדויות אותנטיות מרתקות,
מכל הקשורים לטיפול בשקית הגניזה שלך.

מילה של מתקן

כן, זה אני, המתקן הכחול. אל תסתכלו עלי ככה, אני זוכה לאגור בתוכי דברי קדושה רבים! בוודאי שמתם לב שהשקיעו בי מחשבה רבה בכדי שאראה יפה, אסתטי ומכובד, כיאה לכלי ל'בגדי המלך' הבלויים. אז אנא, אל "תקשטו" אותי במודעות שונות, אל תטפסו עלי, ושימרו על ניקיוני... עיזרו לי למלא את מטרתי, לשמור על כבוד כתבי הקודש. הרבה פעמים אני מבחין שמרוב מהירות, שוכחים לסגור לי את החלונות. חבל. זה גורם לגניזה שבתוכי להתבזות. עוד אבקש מכם, שאם אתם מבחינים שאני כמעט מלא, צלצלו למשרד הגניזה והודיעו להם על כך. (יש עלי שילוט ברור עם מספר הטלפון). ויש לי בקשה אישית מאד: אל תחטטו בי. זה לא נעים לי, ולא מכבד – לא אותי, לא את הגניזה שבתוכי, ולא את כל האנשים שהכניסו בי דברים...

מילה של שקית גניזה

אמנם טרם נולדתי, משום שדפי הקודש שיכנסו בי רק כעת ירדו לדפוס. אולם במוקדם או במאוחר תאחזו אותי בידיכם ותישאוני לגניזה. אז רגע לפני שאנחנו נפרדים לנצח, אזכיר לכם לסגור אותי היטב לפני הכנסתי למתקן. כך אזכה להגיע בשלמות ובכבוד לקבורה, וכך גם תזכו במצות בין אדם לחברו, לסייע לעובד המסור שמגיע לארוז את תכולת המתקן, להקל על מלאכתו. אל תזלזלו במראה החיצוני שלי! בידקו את הגודל שלי לפני הכנסתי למתקן, בכדי שתדעו כמה לשלם עלי!

שקית צרכנייה סטנדרטית 5 ₪, אשפתון ביתי 8 ₪, אשפתון ענק 15 ₪.

עוד בקשה אחת מעומק לבי: הכניסו אותי לתוך המתקן, ואל תשאירו אותי מונחת עלובה בחוץ, גם אם אני מכילה ספרים שיכולים לזכות את הרבים. את זה תוכלו לעשות במקום אחר, מכובד ומפוקח. מניסיון עצוב, שקיות וארגזים רבים כמוני, שעמדו מחוץ למתקן, הגיעו לאשפה על ידי עובדי הניקיון העושים מלאכתם נאמנה. או טופלו על ידי ילדים וסקרנים, וכך התפזרו בביזיון בראש כל חוצות. אז אנא, עיזרו לי להגיע למנוחתי האחרונה בכבוד וכראוי...

מילה של מצופה

אז זהו, היום גיליתם שנפסלתי סופית, ואי אפשר להשאיר אותי על המשקוף. ראיתי ששמתם אותי בנפרד משקית הגניזה. ובאמת, יש לי תא מיוחד ומסודר במתקן. רק אעדכן אתכם שעדיף לשלוח אותי בדואר ישירות למשרד הגניזה, משום שלאחרונה קיימת תופעה של אינשי דלא מעלי, שמנסים לפרוץ את תא הקלף, ולהוציא אותי ואת יתר דברי הקלף לשימוש חוזר! עוד קצת מאמץ, ואזכה להגיע לקבורה בכבוד וכדין.

אם המשלוח בדואר לא מתאפשר לכם, אפשר לנהוג על פי דברי מרן בעל השבט הלוי זצ"ל, שכתב לגזור באופן חלקי את הקלף בין השורות, באופן שהכתב לא יפגע. (פעולת הגזירה אינה משנה את אופן גניזתי).

מילה של אורך המתקן

אולי אתם לא מכירים אותי, ומעולם לא ראיתם אותי בפעולה. אולם אני נפגש עם כל השקיות שלכם, ואורז אותן בזהירות ובכבוד לתוך שקי ענק. לפעמים אני נתקל בגניזה שהוכנסה בתפזורת, ללא כל שקית ארוזה. או אני מבחין כי במתקן הזה מאן דהוא 'טיפל', דהיינו - חיטט בו, ולכן כל השקיות פתוחות וקרועות. אז תדעו, שאת המחיר אני משלם על כך, בעבודה מפרכת וקשה. אנא, הימנעו מכך! עוד אבקש כי אם יש לכם שקית גדולה וכבדה, אנא חלקו את הכמות לכמה שקיות, כדי שלא אשבור את גבי... אבקש גם להזכיר, שאם אתם מניחים בגניזה חפץ חד ופוצע, כגון: מסגרות של 'שויתי' או 'מודים דרבנן', מגש חלות עם זכוכית, שברי חרס של פמוטים או מחזיקי בשמים, סכיני סופרים ולולבים, (מבלי להיכנס לשאלה האם הם טעונים גניזה), נא אירזו אותו היטב באופן שלא אפצע. כך גם אם אתם מכניסים קישוטי סוכה, שימו לב להוציא קודם את הנעצים.

מילה של נהג המשאית

שנים אני יושב באותו הכיסא, נוהג באותם הכבישים, בכל מצבי מזג האוויר, ומבצע את אותה עבודה, של איסוף שקי הגניזה לקבורה. אבל את הדאגה והכבוד לקודש, לא מאבדים. שערו בנפשכם - אני זוכה לטפל ב'מת המצווה' של דורנו, כפי שהגדירו זאת גדולי ישראל! אז גם אם אני קצת מפריע לכם בתנועה, במהלך פינוי שקי הגניזה, אנא גלו התחשבות. אני עובד בתנאי שטח קשים לעיתים, כשלפני מטרה אחת ויחידה - דאגה לכבוד שמים. ועוד בקשה מבעלי קטנועים ורכבים, שימו לב לא לחנות סמוך לדלת המתקן, על מנת שלא לחסום לי את הגישה לפינוי. תזכו למצוות!

מילה של מסגר

נפלה בחלקי הזכות לייצר את מתקני הגניזה המוצבים ברחבי הארץ. אני חייב לציין שהמתקן, כמה שהוא נראה 'פח רקוע בצבע כחול', הוא ממש מלאכת אומנות מתוכננת היטב, באופן שיהיה נוח לכם לשימוש, וגם יתאים לפינוי קל ונגיש. זכיתי לייצר כבר מאות מתקנים לזיכוי הרבים!

אנא אל תדביקו על המתקנים מודעות, הגורמות לחלודה ומראה דחוי. כמו כן על מנת למנוע נזקים, נא שימרו את הילדים מלשחק על גבי המתקנים, או בחלונות שבפתחים. ואם יש צורך להזיז את המתקן עקב בניה או שיפוצים, נא אל תזיזו אותו לבד, הדבר גורם לעיוות שלד המתקן, לשבירת הרגליים ולבעיות נוספות. ככלל, חשוב לעדכן את משרד הגניזה טרם התחלת עבודות שיפוצים באזור המתקן, על מנת להזיזו באופן זמני למניעת נזקים.

מילה של אתך קבורה

אני משתרע אי שם, גדול ושתקן. זוכה להביא בתוכי למנוחת עולמים אלפי טונות של גניזה! מידי יום ביומו אני זוכה לביקור של משאית הגניזה, לפעמים אפילו יותר. הטרקטור מוכן בשטח, ומכסה את הגניזה לקבורת עולם. רק הגניזה הרגילה נטמנת בתוכי. כל הקלף לסוגיו נקבר באתר נפרד, בדרך כלל בפינות וחללים בלתי מנוצלים בבתי עלמין, בתוך כדים תחת יציקות בטון. אם תקפידו לשים את הגניזה באריזה סגורה וקשורה, הגניזה שנקברת בתוכי תשמר יותר בכבוד לאורך זמן.

מילה של מוסד

* תמונת אילוסטרציה

אנו אחד מתלמודי התורה הגדולים בארץ. כמו במוסדות חינוך גדולים אחרים, מצטברות אצלנו כמויות גדולות של גניזה. בעבר, לא הצלחנו להתמודד עם הגניזה. מידי שבוע היינו צריכים להעביר למתקן שקיות עמוסות במאמץ רב. מאז שהצטרפנו לשרות הפינוי הישיר מול 'גניזה כללית', באה הרווחה, יחד עם שרות מסור ומכובד. אנו מקבלים שק ענק, ממלאים בו את הגניזה, ואחת לתקופה מזמינים את משאית הגניזה להגיע לפינוי. איך אומרים? שרות 'עד הבית'.

מילה של בית דפוס

* תמונת אילוסטרציה

מאז ומעולם אנו מקפידים למסור את כל שאריות ועודפי הדפסי הקודש לגניזה. הגם שיכולנו להרוויח, לו היינו שולחים את החומר למחזור ליצור נייר ביתי מתכלה, הדבר לא עולה על קצה דעתנו. אנו מפנים כבר שנים את הגניזה דרך עמותת 'גניזה כללית', ומקבלים שרות בעלות מסובסדת. כמובן שאנו זוכים לאישור של 'ועד ההלכה לענייני גניזה'. ובטוחים אנו שעשינו את המוטל עלינו כיהודים, לכבד את התורה הקדושה, ובזכות זאת אנו רואים ברכה מיוחדת.

בעמוד הבא מופיע מתקן גניזה, אשר לתוכו הוכנסו פריטים רבים.
חלקם טעונים גניזה, וחלקם הוכנסו... בטעות.
עליכם לבדוק מה טעון גניזה, ומה לא.
את התשובות שילחו אלינו.
בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה על פרסים יקרי ערך!

שימו לב לכללים הבאים:

1. *על כמה פריטים יש לענות?*
בתמונה נראים 27 פריטים. בכדי להשתתף בהגרלה צריך לענות על לפחות 9 מתוך הפריטים.
ככל שתענו על יותר פריטים, תכנסו יותר פעמים להגרלה!

2. *כיצד שולחים את התשובות?*
לכל פריט יש מספר. עליכם לציין בתשובה את מספר הפריט ואת דינו בלבד. *כגון: מספר 3 טעון גניזה, מספר 9 לא טעון גניזה.*
את התשובות יש לשלוח בכתב ברור וקריא, עבור גניזה כללית מבצע "מגלים גנוזים", באופנים הבאים:
- בדואר: רחוב חפץ חיים 22 מודיעין עילית מיקוד 7182034.
- בפקס: 08-9741974.
- בדוא"ל: office@gniza.org.il

3. *עד מתי אפשר לשלוח את התשובות?*
עד ר"ח ניסן תשע"ח.
ההגרלה תיערך בעזרת השם מיד לאחר חג הפסח.

4. *כיצד יפורסמו שמות הזוכים בהגרלה, והתשובות של המבצע?*
בקו הגניזה טלפון: 08-9740876 שלוחה 9, החל מכ"ה ניסן.

בית כנסת ובית מדרש
לתורה ולתפילה
אזהרות!
אסור לעשן על המתקן או להכנס אליו
נא להכניס את הגניזה באריזות סגורות בלבד
הדבקת מודעות אסורה!
אין להניח ספרים / גניזה סביבות המתקן, גם לא למטרות חלוקה
נא לא לחנות סמוך לדלת עד 2 מטר
מתקן גניזה
• תשמישי קדושה וכתבי קודש בלויים
• עלוני פרשת שבוע
• מחברות, שכפולים, קטעי עתונות
וכל דבר המכיל ציטוט של דברי תורה
גניזה כללית ע"ר
טל: 08-9740876, 02-6412130 | פקס: 08-9741974
www.gniza.org.il | office@gniza.org.il
גניזה מיוחדת:
פרשיות התפילין ❶ בתי תפילין ❶ מזוזות
קופה
שקית ידית 5 ₪
אשפתון קטן 8 ₪
אשפתון גדול 15 ₪
הגניזה נאספת ונאיגו משלם עבור בגזל!
להשלם בכרטיס אשראי טיש: 3799-346-346
עלון לשולחן השבת
לכבוד שבת קודש
מברכו בתורה
תורה
כרטיס תפילה
שיעורי תורה
מלו נעשה ונשמע כאגודה
א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת
תפילת הדרך
תפילת השלום
G-MAIL ELNAVE

רשימת הפריטים במתקן:

1. עלון שבת
2. מפית לחלות ללא ציטוטים
3. ספר ילדים המעובד על פי חז"ל
4. מעמיד לברכונים ללא כריכה
5. שקית שעטפו בה מזוזה
6. מבחן בתורה
7. שוליים שנגזרו משכפול קודש
8. קופסת אתרוג ללא חלקי פסוקים
9. אבנט - גארטל
10. דף הוראות לבדיקת תולעים
11. בזיכי נרות חנוכה
12. ציור על פרשת שבוע כולל כיתוב הסבר
13. דף ריק שנתלש ממחברת קודש
14. תפילת הדרך
15. ניילונית ששימשה לדפי קודש בלבד
16. תפילת השל"ה
17. קלסר ששימש לדברי תורה
18. חוצצים לדפדפת של קלסר קודש
19. עטיפה יפה של מחברת קודש
20. כרטיס הגרלה עם פסוק
21. סימניה ששימשה לספר קודש
22. מסמר או בורג שחיברו בה מזוזה למשקוף
23. כיפה
24. דף אותיות א-ב ללימוד ילדים
25. תמונות רבנים ללא ציטוטים
26. דיסק שצרובים בו שמות קודש ודברי תורה
27. דף קשר עם סיפור פרשת שבוע

משתתפים – ונכנסים להגרלה!

פרס ראשון:

לוז אופניים

פרס שני:

רחפן -
2 לוכים

פרס שלישי:

סט ספרים "גנזי הקודש"
ו"שימי כעלקבות השמת"-
10 לוכים

ההתחייבות להתחשה בלבד | ההגרלה נערכת על פי התקנון במשרד העמותה

שו"ת גניזה

אתם שואלים - אנחנו עונים

מה שמים בגניזה?

אם גם לכם מתעוררים לפעמים ספקות, לגבי דינם של פריטים שונים (כיפה, דף הוראות לבדיקת תולעים, עטיפת מחברת קודש וכדו'), תוכלו לקבל אינדקס "טעון גניזה" בדגש על מוצרי נייר ודפוס, מה מתוכם יש לגנוז, ומה ניתן למחזר. בדוא"ל: contact@gniza.org.il בפקס: 08-9741974 או בקו הגניזה 08-9740876 שלוחה 4 (תא קולי).

כיצד יש להניח את הגניזה במתקן?

- יש להביא את הגניזה בשקיות ארוזות בלבד, בכדי לשמור על כבוד הגניזה בתהליך האיסוף והקבורה.
- הנחת גניזה מחוץ למתקן כהנחת גניזה במקום הפקר. הגניזה עלולה להתפזר, או להגיע לאשפה על ידי עובדי הניקיון. על כן אין להניח קרטונים עם ספרים מחוץ למתקן, גם לא למטרות חלוקה! העושה כן עוון חילול הקודש וגזל בידו.

איך גונזים מזוזות וספרי תורה?

- יריעות ספרי תורה ונ"ך, יש לתאם את הבאתם מול משרד העמותה.
- פרשיות תפילין ומזוזות ובתי תפילין של ראש - קיים במתקן תא מיוחד עבורם.
- **לאחרונה קיימת תופעה של פריצת תיבות הקלף וגניבת דברי הסת"מ, בכדי למכרם כיד שניה בזול, ובכך מכשילים את הציבור בפרשיות עם פסולים נסתרים. על כן רצוי למסרם באופן אישי לעמותה, או לשולחם בדואר. או בדיעבד לגזור חלקית בין השורות, באופן שהכתב לא יפגע.**

האם אני כמוסד ציבורי יכול לקבל שרות פינוי ישירות מהמקום?

כן. מתקני הגניזה נועדו לכמויות ביתיות. מוסדות ציבור ובתי כנסת, או פינויים פרטיים של כמות גדולה, יכולים לקבל פינוי ישירות מהמקום, בתאום מראש ובהשתתפות לכיסוי העלויות.

מדוע עלי לשלם על דבר שאין לי בו צורך יותר?

הטיפול בגניזה דורש הפעלת מערכת לוגיסטית, הכרוכה בהוצאות גבוהות מאד, וכן הוצאות הקבורה גדולות מאד, בתשלום לפי שקילה, במחיר גבוה על כל טון. כדי שפעילות נחוצה זו תחזיק מעמד, הורו לנו גדולי הרבנים לציין שהמניח גניזה ואינו משלם עובר בגזל.

כמה עלי לשלם על הנחת גניזה במתקן?

- יש לשלם לפי המחיר הנקוב בשילוט שעל גבי המתקן, דהיינו:

שקית צרכנייה סטנדרטית - 5 ₪, אשפתון ביתי - 8 ₪, אשפתון ענק - 15 ₪.
אם הגעת למתקן ולא היה לך כסף מזומן, ניתן לשלם גם באמצעות כרטיס אשראי בטלפון (נדרים פון): 0799-346-346 ('גנז').
חתימה על 'מנוי גניזה' באמצעות הו"ק חודשית בסך 20 ₪, מזכה בהכנסת גניזה ביתית ללא תשלום.

- המחיר הינו מינימלי לכיסוי הוצאות הכרחיות, וכל המוסיף - מוסיפין לו.
- הנחת גניזה מחוץ למתקן אסורה, ואינה פוטרת מתשלום.

גניזה של בתי כנסת חייבת בתשלום. עמותת הגניזה אינה יכולה לממן את עלות הגניזה של אלפי בתי כנסת. (בית כנסת שאכן אינו מעוניין בעלונים, יכול לאסור על

- המפיצים לחלקם, כפי שנעשה במקומות אחרים).

בהנחת גניזה חמורה אין חובה לשלם, כפי שהורו לנו גדולי ישראל עם תחילת הפעילות, בכדי שפשוטי עם לא ימנעו מלגנזם. הואיל והוצאות קבורת הסת"מ גבוהות, כולל יציקות בטון, כל תרומה תתקבל בברכה.

האם מותר לחטט במתקני הגניזה?

הגניזה נאספת ונקברת כאשר היא ארוזה וקשורה בשקיות ובשקים, על מנת לשמור על כבוד הגניזה בתהליך הקבורה, ולאחר הקבורה בקרקע. על כן אין רשות לחטט במתקן הגניזה ו/או לפתוח שקיות. (בפרט ששולם על הגניזה על דעת כן, ועל דעת שלא תפגע צנעת הפרט).

עד מתי ניתן להביא גניזה למתקן בערב פסח?

כדי שנוכל לטפל בגניזה בכבוד הראוי לה, יש להקדים להביא את הגניזה ככל האפשר, לא יאוחר מהתאריך האחרון המופיע בעלוני הפרסום ועל גבי המתקנים, גם אם יש מקום במתקן. (אם נשארה לכם גניזה לאחר תאריך זה, אפשר למכרה לגוי - אם יש בה חשש חמץ, ולהביאה למתקן הגניזה לאחר חג הפסח). אין ספק שנח לכל אחד מאתנו להעביר את הגניזה מאוחר ככל האפשר, אולם גם מהתאריך האחרון להבאת הגניזה, לוקח עוד יממה או שניים עד שאנו מתגברים על כל הכמויות. אנא התחשבו בצוות המסור המטפל בגניזה שלכם ובשליחותכם, ואינו רוצה להירדם בשולחן הסדר לאחר 'מה נשתנה'...

פדיון יריעות

ספור מהחיים

ר' יצחק החיש את צעדיו, בניסיון לחמוק מהגשם הצולף. אך רגליו נתקלו בחפץ שהונח באמצע המדרכה. הוא עצר כדי לפנות את המכשול מהמעבר. לעיניו נגלה שק שממנו משתלשלים חוטים שחורים.

"זה לא סתם חוטים!" - עיניו הפוגשות יום יום רצועות במצבים שונים, היו חדות במיוחד. הוא הרים את אחד החוטים לנגד האור.

מה זזזזה? רצועות תפילין כאן באמצע הרחוב??? איך הגיעו לכאן???

הוא נשק לרצועות התפילין והביט לתוך השק. לתדהמתו השק היה גדוש בעשרות פרשיות תפילין ורצועות, שהתגוללו בביזיון בתוך מי הגשמים רח"ל. מזה שנים רבות שעובד בעבודת הגניזה, ומעולם לא נתקל במראה מזעזע שכזה.

הוא אסף את הרצועות לתוך השק, הרים את השק ללא שהיות, ולקח אותו לביתו. כל הדרך הטרידה את מוחו השאלה, כיצד הגיעו עשרות פרשיות ורצועות תפילין לרחובה של עיר. הוא מקווה שתכולת השק תפתור את החידה. כשהחל לטפל בשק, התברר לו שהתכולה רטובה לחלוטין, ויש לייבשה תחילה.

ר' יצחק פרק את תכולת השק, פרס את פרשיות התפילין על שולחן ביתו, ואז הבחין בכמה נרתיקי תפילין עליהם הופיעו שמות בעליהם, כמקובל. הוא החליט לנסות להתחקות דרך השמות אחר מקור השק, אך חלק מהשמות היו מטושטשים, והמשימה היתה מורכבת. ר' יצחק הצליח לפענח את אחד מהשמות. לאחר ברור יסודי אתר את בעליו, והוא יצר עמו קשר: "מצאתי שק ענק מלא בתפילין באמצע הרחוב, כאן בירושלים, על אחד הנרתיקים הופיע השם שלך" - אמר ר' יצחק, כשהוא מצפה לתשובה. האיש מעבר לקו שתק כמה שניות, פרץ בבכי, והשיחה נותקה.

ר' יצחק תכנן ליצור קשר שוב בעוד מספר ימים, אך הלה הקדים אותו, התקשר חזרה על פי המספר שהופיע בצג, וסיפר בצער: "אני בעל התפילין. שלחתי את התפילין שלי שנפסלו לבית העלמין באזור מגורי, שם מרכזים אצלנו את הגניזה. האחראי במקום כנראה ידע שזה טעון קבורה שונה מהגניזה הרגילה, ולא ידע איך בדיוק, לכן העלה את השק לירושלים, בתקווה ש'מישהו כבר יטפל בזה'".

האיש עצר לרגע משטף דבורו, התנשם עמוקות והמשיך: "ואתה יודע מדוע הזדעזעתי כל כך כשהודעת לי על מציאת התפילין שלי ברחובות ירושלים, עד שלא הייתי מסוגל להמשיך לדבר?"

וכאן החל האיש לגולל את סיפורו:

בצמן מלחמת העולם השניה, הייתי ילד קטן. בתחילת המלחמה אימי, אחי ואחיותיי נכחדו. רק אבי ואני שרדנו ממשפחתנו הקרובה.

במהלך המלחמה עברתי עם אבא ממחנה למחנה, חווינו תלאות רבות רעב, צמא עבודת קשות ופחד תמידי, ורק בניסים גלויים נכינו להישאר בחיים.

בסיום המלחמה רצינו לחזור אל ביתנו החרב ביאסי שברומניה, בתקווה למצוא ניצולים מוכרים, בני משפחה רחוקים, ידידים או שכנים. מכיוון שלא היה בידנו כסף לנסיעת התחלנו לצכת את המרחק הצפוי ברגל. כאשר בחלק מהדרך אנשים טובים רחמו עלינו והתנדבו להסיע אותנו. כך עברנו במשך ימים רב מכפר לכפר ומעיירה לעיירה. בואתת העיירות ההבחין אבא במחצה מצפצפ. בחדר בית בו התגורר אני, הייתה פרושה יריעת ספר תורה, המשמשת כשביל מפתח החדר עד למפתן הבית אשר עליה מניחים הבאים את רגליהם למניעת לכלוך ובולי רח"ל.

מיד ניגש אבא לבעל הבית וביקש ממנו להסיר את היריעה הקדושה מאחר לפם היהודי. היהי הבית של אבא כפל אחד שאינו שפוי. אבא בקש שוב מהיהי. אך הפעם לא הבין מה אבא רוצה ממנו, וסרב להסיר את היריעה, שלדבריו 'מאוד אופרת לו'.

אבא הפציר, התחנן, אך היהי לא שמע לתחנוניו של אבי. אבא לא הסכים לעזוב את החדר של היהי, עד שיצליח לפדות מידיו את יריעת ספר התורה שמבוזה כל כך.

"אני מסכים לקנות ממך את היריעה" – הציע אבא ליהי. הוא, לעומת הסכים בלב הבית בשמחה, והציע את הסכום אותו הוא דורש עבור כך.

מכיוון שלאבא לא היתה אף פרוטה אחת בכיסו לפדות את היריעה, נשארנו באותה עיירה מספר שבועות כדי להשיג את הסכום אותו דרש היהי.

אבא היה נשוש מהמלחמה, ובליבו בער הרצון לשוב למולדתו. ובכל לעומת הזה נשאר בעיירה, עבד בעבודות מזדמנות ומפרכות כשאופו שבור ורצפ משענת המלחמה. כך חסך אבא פרוטה לפרוטה.

כעבור מספר שבועות כאשר הצטבר הסכום המבוקש, רכש אבא את היריעת מהיהי, ובדחילו ורחימו הביאם לקבורה מכובדת רק אפ המשכנו בדרכנו.

ובעת אתה תמה עפ התרישותי מכך שהתפילין שלי מעוללות בבליון, כאן בארפ הקודש???

אם יש לכם סיפור בנושא הגניזה שיכול לעורר / לחזק, שילחו אלינו, לידי 'גניזה כללית', רח' חפץ חיים 22 מודיעין עילית מיקוד 7182034,
או בפקס 08-9741974, או בדוא"ל office@gniza.org.il

בואתת העיירות ההבחין אבא במחצה מצפצפ. בחדר בית בו התגורר אני, הייתה פרושה יריעת ספר תורה, המשמשת כשביל מפתח החדר עד למפתן הבית אשר עליה מניחים הבאים את רגליהם למניעת לכלוך ובולי רח"ל.

מסידור ל - - - עיר טואלט

צעדתי לתומי בסופרמרקט השכונתי, עורך את הקנייה השבועית. העגלה שלפני הולכת ומתמלאת בקצב מסחרר, כאשר אני מעמיס עליה כל טוב. עודני תר אחר מיקומם של ניירות הטואלט, לפתע צד את עיני כיתוב גדול ובולט: "שומרים על סביבה ירוקה! נייר טואלט זה מיוצר מנייר ממוחזר, המיוצר משאריות הדפסה של חמישה חומשי תורה". אני משפשף את עיני, מנסה לעכל את משמעות המילים, כאשר מן המדף הסמוך צועק אלי הכיתוב: "נייר מגבת זה מיוצר משאריות הדפסה וכריכה של ששה סדרי משנה".

אני נעצר נטוע על מקומי, מזועזע עד עמקי נשמתי. מה פשר הכיתוב הנורא הלזה?

* * *

לא. התיאור הזה לא התרחש במציאות.
ולא משום שמדובר בדמיון ציני, או בקונספירציה הזויה.
כי אכן, למרבה הכאב, כאן בארץ הקודש שנת תשע"ח, עדיין מיוצרים ניירות טואלט, ניירות טישיו ומגבות נייר, משאריות הדפסה וכריכה של כתבי וספרי קודש, כולל שמות הקודש המפורשים!

נשמע מופרך ובלתי הגיוני. כתבי קודש - במפעל מחזור נייר?! ובכן, על מנת להבין, צאו עמנו למסע קצר בעקבות מחזור הנייר.

וחוזר - חלילה!

כולנו מייצרים פסולת בחיי היום יום, אם נרצה ואם לאו.
די בהצצה קלה לשקית האשפה הביתית; מארזים, תכשירים, בקבוקים, מוצרי חד פעמי, פסולת אורגנית, ומה לא?...
לא פלא שהרשויות העולמיות משקיעות מאמצים מרובים, בניסיון להתמודד עם הבעיה, ולמזער ככל האפשר את נזקי הטבע הנגרמים בשל כך.
אחד הפתרונות המעשיים לבעיה הינו המחזור. ובמילים אחרות: שימוש חוזר במוצר קיים.
במקום לייצר בקבוק זכוכית מחומר גלם, אוספים את הבקבוק הישן, ומייצרים ממנו בקבוק חדש. קרטונים מייצרים מקרטונים משומשים. כך גם ממחזרים מוצרי פלסטיק, מוצרי מתכת, ועוד.
תחום הנייר משמעותי בפעילות המחזור, שכן פסולת הנייר רבה מאד, ותופסת כשליש מכמות האשפה. האמת היא, שאין בכך פלא. כולנו משתמשים יום יום בנייר; לומדים בספרים, כותבים במחברות ובדפים, ומקבלים דברי דואר כמו קבלות, הזמנות וחשבונות, ומדפיסים בלי סוף. בל נשכח שבסופו של דבר, מרבית השימושים בנייר הינם לצרכים חד פעמיים. לא נקרא מחר את העיתון שקראנו בו היום, והדף שכתבנו בו אתמול לא ישמש מחר פעם שניה...

מערך שלם הוקם לצורך מחזור הנייר, החוסך את השימוש ב'תאית' - סיבי העץ הטבעי.
תחילתו של התהליך הינו באיסוף החומר מכל רחבי הארץ. האיסוף מתבצע באמצעות חברות, האוספות את הנייר המצטבר במכלי האיסוף הפזורים ברחבי הערים, ומגופים המייצרים פסולת נייר: בתי דפוס, משרדים ומפעלים. ולמי שמתעניין במספרים, בארץ נאספים מדי שנה כ- 290 אלף טון נייר.

בתי הדפוס והכריכיות הינם מגדולי היצרנים של פסולת הנייר, ולא בכדי.
כמו בכל פס יצור, בעת תהליך הדפסת וכריכת ספר, נגרמות תקלות בשלבים השונים: בהדפסת הגיליונות, בקיפול, בחיתוך, בתפירה בהדבקה, בחיתוך הסופי של גודל העמוד ובכריכה. כך נוצרות כמויות ענק של גיליונות וקונטרסים פגומים למאות ולאלפים, ומשטחים שלמים של ספרי קודש מוגמרים, עם פגמים קלים בלבד. (כגון: נטיה של ההדפסה, סטיה בשוליים וכדו').
הנייר הלבן מבוקש מאד בתעשיית המחזור, הרבה יותר מנייר הכרומו. הואיל ועלויות מחזורו זולות משמעותיות, מעלות המחזור של נייר הכרומו.

וכאן מתחילה הבעיה הגדולה.
חברות הנייר משלמות בכסף או בטובות הנאה, למפעלים המעבירים נייר למחזור. כך יוצא שבתי דפוס וכריכיות רבים, מעבירים את שאריות ההדפסה והכריכה המצטברים אצלם, לחברות איסוף הנייר. כולל שאריות ההדפסה של ספרי הקודש.
בתהליך העיבוד, הנייר עובר איבוד והשחתה, לקראת הפיכתו לנייר חדש. פעולות אלו אינן יכולות להיעשות בכתבי קודש ובשמות הקודש, בנוסף לעצם העניין של שימוש בחפצי קדושה ומצווה לתשמישים בזויים.
תהליך האיבוד - העיבוד מתרחש בכמה שלבים.
ראשית, הנייר הנאסף מגיע למרכז ריכוז ומיון, שם ממיינים בין הנייר לקרטון, ודוחסים את הנייר ל'קוביות' ענק.
משם מועברות 'קוביות הנייר' למפעל הנייר. מסוע מעלה אותן לעבר ברכה ענקית, אשר בפתחה סכין ערבול, החותך וגורס את הנייר. הנייר נכנס לתוך הברכה, המלאה במים וחומרים כימיים, אשר מוחקים את הכתב. הנייר מתפרק לסיבים, עד שנהפך לעיסה. את התערובת הנוצרת מתיזים על רשת גדולה, הנעה במהירות על גבי מערכת גלילים, לשם סחיטת עודפי המים מהסיבים ושטיחת העיסה. משם נכנסת העיסה לתנור, בו היא הופכת לגליל נייר ענק. הגליל המוגמר נחתך לרצועות צרות, מהן מייצרים 'נייר ביתי מתכלה', מילים 'מכובסות' לנייר טואלט, ניירות טישיו ומגבות נייר.

ה'ועד' - הדרך והיעד

במשך שנים נשלחו כתבי קודש רבים למחזור, ואין פוצה פה ומצפצף. היו, אמנם, בודדים שניסו למחות על הדבר, אולם לא היה בכוחם להתמודד עם גופים גדולים כל כך, ולהשפיע על מפעלי הנייר.
אולם לא לעולם חרפה ובזיון.
לפני כעשור הוקם גוף הלכתי בשם "ועד ההלכה לענייני גניזה", בהכוונת גדולי ישראל זצוק"ל ושיבלחט"א, במטרה למנוע את בזיון הקודש, ולשמוע את זעקתם האילמת של כתבי הקודש המחוללים.
"'ועד ההלכה לענייני גניזה' מפקח על בתי הדפוס והכריכיות, לבל יעבירו את השאריות למחזור, אלא לגניזה כדת וכדין". מסביר הרב כהנוביץ, מזכיר 'ועד ההלכה'.
בתחילת הדרך היה צורך בעמל רב, על מנת לשכנע בתי דפוס וכריכיות להצטרף לפיקוח. ואל תהי קלה בעיניכם. שכן בעוד שעבור כל שק נייר המועבר למחזור הם מקבלים תשלום, הרי שבעת שליחת השק לגניזה, עליהם לשלם עבור הטיפול והקבורה. (הגם שהמחיר אותו הם משלמים הינו מחיר נמוך במיוחד, שאינו מכסה אפילו את עלות הטיפול).

משטחים של ספרי קודש שלמים עם פגמים קלים

הנייר עולה במסוע לעבר הבריכה

החומר נכנס לסכין הערבול

תהליך איבוד הנייר בתוך הבריכה והפיכתו לעיסה

התוצר המוגמר ממנו מיוצר נייר ביתי מתכלה

למעשה, גם לאחר שבית דפוס או כריכיה הצטרף לפיקוח וקיבל אישור כשרות, 'ועד ההלכה' ממשיך ומפקח, ועורך ביקורות פתע רבות. "צריך חוש ששי וחוש ריח מפותח..." מספר הרב כהנוביץ "בעל כריכיה יכול להראות לנו שק גדוש בגניזה, מונח בקדמת בית העסק. אולם בסיור קצר במקום, משהו 'לא מריח'. לפי כמות היצור, שק גניזה אחד הוא מעט מידי עבורו. סיבוב קצר באזור מגלה כי בצד האחורי עומדים שקים עמוסים, ממתינים למשאית המחזור..."

"לו הייתם רואים", הוא שח בכאב, "אלו ספרי קודש הוצאו מתוך שק המחזור, הייתם נאחזים חלחלה. סידורים, חומשים, גמרות, ספרי ראשונים ואחרונים, ומה לא? יושב יהודי תלמיד חכם בביתו, ומשקיע את כל מרצו, כוחו וזמנו בהוצאת חידושי תורתו לאור. סוף סוף הוא יכול לברך על המוגמר, ומוריד את הספר לדפוס. הוא בטוח שכעת הוא יכול לשתות 'לחיים', אולם אינו מעלה על קצה דעתו כי שאריות הספר שלו, יבקרו אצלו בבית בשבוע הבא - - - בצורת נייר טואלט רח"ל!"

"חשוב להבין כי עיקר ההצלחה טמונה בכח הציבור", מדגיש הרב כהנוביץ. "ברגע שמוציא לאור או מחבר ספר, וזה יכול להיות גם אברך המדפיס קונטרס חידו"ת, מגיע לבעל בית הדפוס או הכריכיה (יש מפעלים המבצעים רק את ההדפסה או הכריכה, ויש המבצעים גם וגם), ודורש אישור כתוב וחתום על ידי 'ועד ההלכה לענייני גניזה', כי שאריות ההדפסה והכריכה מועברים לגניזה ולא למחזור, הרי שבעל בית הדפוס יבין, לפחות משיקולים מסחריים, כי שווה לו לשתף פעולה. והיה, אם אין ברשותו אישור כזה - אין משתמשים בשרותיו! זו מצוה הבאה בעברה לכל דבר. ככל שהדרישה הציבורית תלך ותגדל, מפעלים נוספים יצטרפו לפיקוח".

דוגמא לתעודת האישור על ידי 'ועד ההלכה'

מרן הגר"נ קרליץ שליט"א: החשש ששאריות הדפסה וכריכה יגיעו למיחזור, מצוי יותר מאשר נייר עם חשש חילול שבת. הצטרך למהפכה הקדושה, והכנס אישור זה בספרך!

קונטרסים שלמים שניצלו ממיכל המיחזור

אישור למוצרי נייר המיוצרים ללא חשש גניזה

תוצרי הנייר הממוחזר

חשוב להזכיר לטובה את מפעל שניב, מפעל הנייר היחיד בארץ המפוקח על ידי 'ועד ההלכה לענייני גניזה'. (מלבד שמירת השבת במסירות נפש, בה הוא מצטיין). במפעל ישנו משגיח 24 שעות, הבודק את החומר הנכנס כ'קוביות נייר' למפעל. בשלב זה נערכת בדיקה מדגמית, על ידי שליפה אקראית של דפים. אם התגלו דפי קודש בחומר, הרי שהחומר כולו מוחזר חזרה כלעומת שבא! לאחר מכן, בעת עליית הנייר במסוע, עומדים פועלים וממיינים מתוך החומר דפי קודש, במידה וישנם. כל תוצרת המפעל מקבלת אישור של 'ועד ההלכה' שהיא ללא חשש גניזה.

לברורים ושאלות בנושא ניתן לפנות לרב אברהם כהנוביץ,
מזכיר 'ועד ההלכה לענייני גניזה':
טלפון: 02-6247814
דוא"ל: gnizagniza@gmail.com

רשימה של בתי הדפוס והכריכות
שקבלו על עצמם את פיקוח "ועד ההלכה לעניני גניזה":

שם הדפוס/ הכריכה	כתובת	ישוב	טלפון	לוחות	דפוס	כריכה
אורן	אוגדה 1	מישור אדומים	02-5909475		✓	
אורנים	אוגדה 1	מישור אדומים	02-5351597		✓	✓
אמונה וחסד	מעשה חושב 8	ירושלים	02-6715501	✓	✓	✓
ברקאי	הסדנא 5	ירושלים	02-6729143		✓	
דודו	א"ת קרית ארבע	קרית ארבע	02-9961456	✓	✓	✓
דורות	מרכז ספיר 7	ירושלים	02-6512662		✓	
העיר העתיקה	בית הדפוס 30	ירושלים	02-6661999	✓	✓	✓
וייס		קבוץ נתיב הל"ה	02-9905111			✓
חיש	א.ת. רמלה	רמלה	08-9245749		✓	✓
כתר	התעשיה 24	א.ת. הר טוב א	0524224107	✓	✓	✓
לאור	בית הדפוס 31	ירושלים	02-5326712	✓	✓	
ליין	אוגדה 10	מישור אדומים	02-5909990		✓	✓
ליפשיץ	המלאכה 15 א	א.ת. חולון	03-5560967			✓
למברגר	עין יעקב 6	ירושלים	02-6285686			✓
מילר	האומן 26	ירושלים	02-6783806			✓
שרון	אוגדה 3	מישור אדומים	02-5909466	✓	✓	✓
תורה וחיים	אוגדה 3	מישור אדומים	02-5909466		✓	✓

אי אפשר לקבור את זה!

חתום על שותפות קודש
בפעילות למען כבוד שמים!

ארזת את הגניזה בשקית, הנחת אותה במתקן הגניזה ושילמת עבור השקית.
לכאורה, זה אמור להספיק.
אבל זה לא.

הטיפול בגניזה כרוך בעלויות נוספות רבות, שהן מעבר לשינוע הגניזה וקבורתה.
את העלויות האלו אין מי שיכסה.
אנו פונים אליך, יהודי יקר, למען כבוד כתבי הקודש, אנא תרום בעין יפה ורכוש

כדי ש'גניזה כללית' תוכל להמשיך לטפל בגניזה שלך!

עלות הצבת 10 מתקני גניזה – 56,000 ₪.
מניה של כבוד במתקן גניזה 560 ₪.

עלות רכישת משאית עם מנוף – 500,000 ₪.
מניה של כבוד במשאית 500 ₪.

עלות הכשרת מקומות קבורה – כ- 250,000 ₪ לשנה.
מניה של כבוד במקום הקבורה 250 ₪.

תרומות ניתן להעביר באופנים הבאים:

- במוקד ההתרמה: 1800-800-346 (גנז)
- בהפקדה בנקאית: בנק 52 סניף 180 מס' חשבון 409-712701
- במערכת טלפונית באמצעות כרטיס אשראי: 0799-346-346 (נדרים פון)
- בכל מכשירי: קהילות | נדרים פון

ניתן לתרום בתשלומים, וכן לתרום ולהנציח לעילוי נשמת יקיריכם.
לעמותה אישור מס הכנסה לעניין תרומות לפי סעיף 46.

טופס הוראת קבע

בס"ד

גניזה כללית

נא למלאות פרטי התורם למטה.
ביצוע החיוב נעשה ע"י "קידום למען כולנו בע"מ" בכדי להוזיל עלויות

קופה מס' 203
א"צ להחתים את הבנק

בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון

לכבוד
בנק _____
סניף _____ (_____)
("הבנק")

מספר חשבון									סוג חשבון			סניף				בנק	

קוד המוסד (המוטב)					אסמכתא/ מס' מזהה של הלקוח אצל המוטב (ככל שקיים)
6	1	8	4	5	

שם המוסד (המוטב)	קידום למען כולנו בע"מ

☐ הרשאה כללית, שאינה כוללת הגבלות.

אם יישלחו על ידי המוטב חיובים שאינם עומדים בהגבלות שקבע הלקוח, הם יוחזרו על ידי הבנק, על כל המשמעויות הכרוכות בכך.

1. אנו הח"מ _____ מס' זהות/ ח.פ. _____ ("הלקוחות")
   שם בעלי החשבון כמופיע בספרי הבנק
   מבקשים בזה להקים בחשבוננו הנ"ל ("החשבון") הרשאה לחיוב חשבוננו, בסכומים ובמועדים שיומצאו לכם מדי פעם ע"י המוטב באמצעות קוד המוסד, בכפוף למגבלות שסומנו לעיל (ככל שסומנו).
2. כמו כן יחולו ההוראות הבאות:
   א. עלינו לקבל מהמוטב את הפרטים הנדרשים למילוי הבקשה להקמת ההרשאה לחיוב החשבון.
   ב. הרשאה זו ניתנת לביטול ע"י הודעה בכתב מאיתנו לבנק, שתכנס לתוקף יום עסקים אחד לאחר מתן ההודעה לבנק, וכן ניתנת לביטול עפ"י הוראת כל דין.
   ג. נהיה רשאים לבטל חיוב מסוים, ולבד שהודעה על כך תימסר על ידנו בכתב לבנק, לא יאוחר מ- 3 ימי עסקים לאחר מועד החיוב. ככל שהודעת הביטול ניתנה לאחר מועד החיוב, הזיכוי ייעשה בערך יום מתן הודעת הביטול.
   ד. נהיה רשאים לדרוש מהבנק, בהודעה בכתב, לבטל חיוב, אם החיוב אינו תואם את מועד פקיעת התוקף שנקבע בהרשאה, או את הסכומים שנקבעו בהרשאה, אם נקבעו.
   ה. הבנק אינו אחראי בכל הנוגע לעסקה שבינינו לבין המוטב.
   ו. הרשאה שלא יעשה בה שימוש במשך תקופה של 24 חודשים ממועד החיוב האחרון, בטלה.
   ז. אם תענו לבקשתנו, הבנק יפעל בהתאם להוראות הרשאה זו, בכפוף להוראות כל דין והסכם שבינינו לבין הבנק.
   ח. הבנק רשאי להוציאנו מן ההסדר המפורט בהרשאה זו, אם תהיה לו סיבה סבירה לכך, ויודיע לנו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו תוך ציון הסיבה.

אנו מסכימים שבקשה זו תוגש לבנק ע"י המוטב.

תאריך _____ חתימת הלקוח _____

לשימוש המוסד-פנימי **הוראה לחיוב בכרטיס אשראי**

נא למלאות פרטי התורם למטה.

מס' כרטיס __/__/__/__ __/__/__/__ __/__/__/__ __/__/__/__ **תוקף הכרטיס** __/__

3 ספרות בגב הכרטיס___/___/___ **חתימת התורם** _____

פרטי התורם

שם_____**משפחה**_____**כתובת**_____**עיר**_____**טלפון**_____**פלאפון**_____

ת.ז. __/__/__/__/__/__/__/__/__ **סכום לחיוב**_____ **מס' חיובים**_____ **התרומה באמצעות** ☐**הו"ק** ☐**כרטיס אשראי**

תאריך לחיוב ☐**1** ☐**5** ☐**10** ☐**15** ☐**20** ☐**25**

חתימת התורם _____

גזור ושמור

לגדים יקרים!

מבצע "מלים ענוגים" יוצא לדרך!
פרסים יקרי ערך לזוכים!
ראו בעמודים 14-11

עיצוב גרפי: נוסבאום | 054.859.0116